

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **C.**, so sídlom v B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou A., so sídlom v B., v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ JUDr. A. F., proti povinnej **E. P.**, bývajúcej v D., **pre vymoženie 1 130,30 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 16 Er 743/2012, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 29. apríla 2014 sp. zn. 3 CoE 290/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnená podala súdnemu exekútorovi (JUDr. L. A., Exekútorský úrad B.) návrh na vykonanie exekúcie pre vymoženie istiny 1 130,30 € s príslušenstvom a trovami spojenými s vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu – rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného N., z 2. marca 2012 sp. zn. N.. Súdny exekútor v súlade s ustanovením § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučného poriadku) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok) požiadal Okresný súd Galanta o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Galanta uznesením z 12. októbra 2012 č. k. 16 Er 743/2012-16 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V odôvodnení citoval ustanovenia § 4 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 2, 3 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1, 2, 3 zákona o rozhodcovskom konaní, § 25 ods. 1, 2, § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. a/, b/, § 3 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, § 3 ods. 1, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, ods. 4 písm. r/, ods. 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka Smernicu Rady 93/13/EHS – čl. 6, 2 písm. a/. Poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora (ES) vo veci C-240/98 z 27. júna 2000 Oceáno

Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero, vo veci C-168/2008 zo 4. júna 2009 Pannon GSM Zrt proti Ersébet Sustikné bod 43, vo veci C-168/2005 z 26. októbra 2006 Elisa Mariá Moztaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL bod 38. Dospel k záveru, že rozhodcovská doložka uvedená v podmienkach pre úver, ktoré tvoria súčasť zmluvy o revolvingovom úvere z 12. marca 2009 č. 71035293 je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Rozhodcovská doložka umožňujúca dodávateľovi výber rozhodcovského konania nenapĺňa záujem na ochrane spotrebiteľa. Spotrebiteľ si rozhodcovskú doložku sám nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mal teda možnosť zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým úverovým podmienkam, a teda aj tomu, že prípadný spor sa bude riešiť v rozhodcovskom konaní a to pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri spoločnosti Rozhodcovská arbitrárna a Mediačná a. s. Podľa názoru súdu už len tieto skutočnosti možno považovať za dostačujúce pre záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom.

Krajský súd v Trnave na odvolanie oprávnenej uznesením z 29. apríla 2014 sp. zn. 3 CoE 290/2013 uznesenie súdu prvého stupňa bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) potvrdil (§ 219 ods. 1 O. s. p.). Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení, na ktoré v podrobnostiach poukázal (§ 219 ods. 2 O. s. p.). Dospel k záveru, že prvostupňový súd rozhodol správne, keď žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Uviedol, že bolo povinnosťou exekučného súdu, aby preskúmal exekučný titul aj s prihliadnutím na ustanovenie § 45 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní. Námietku oprávnenej, že exekučný súd nie je súdom nachádzacím, ale vykonávacím, z ktorého dôvodu nebolo v jeho právomoci preskúmať rozhodcovské rozhodnutie, nepovažoval odvolací súd za dôvodnú. Na základe ďalších námietok uvedených v odvolaní dospel k záveru, že rozhodcovská doložka začlenená do rámca Všeobecných poisťných podmienok v danom prípade spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Podpisom zmluvy, ktorej obsahom je aj dojednanie rozhodcovskej doložky v uvedenom znení, sa spotrebiteľ reálne vopred vzdal práva na účinnú právu

obranu. Odvolací súd napokon zdôraznil, že rozhodcovský súd vôbec vec neskúmal z hľadiska spotrebiteľského práva. Rozhodnutie rozhodcu preberá formálne argumenty žalujúcej strany (oprávnenej) a rozhodca sa nevysporiadal s vylúčením inštitútov zameraných na ochranu spotrebiteľa, ktorým konaním porušil kogentné predpisy určené na ochranu spotrebiteľa. Pre úplnosť podrobne rozobral charakter predmetnej zmluvy, z ktorej je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mala oprávnená už pripravenú a dopisovala do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa povinnej, ktorá žiadnym podstatným spôsobom jej obsah nemohla ovplyvniť a ani neovplyvnila. Zobral zreteľ na požiadavku Európskej únie na ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, podrobil kontrole rozhodcovskú doložku a dospel k záveru, že predmetná rozhodcovská doložka, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá od spotrebiteľa vyžaduje, aby spory s dodávateľom riešil v rozhodcovskom konaní, je skutočne neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka a ako taká je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Poukázal na príslušné články smernice Rady 93/13/EHS, na rozsudky ESĽP a na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach a na v nich vyslovené právne závery.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala dovolanie oprávnená. Navrhla napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietala nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) a inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutia vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) spočívajúcu v arbitrárnosti a nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu. V ďalšom podrobne rozobrala dôvody, pre ktoré podľa jej názoru rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a v tejto súvislosti aj závery vyslovené v iných rozhodnutiach iných krajských súdov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmala, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla dovolaním oprávnená, nevykazuje znaky ani jedného z uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, ale dovolanie nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p. Preto prípustnosť dovolania oprávnenej z ustanovenia § 239 O. s. p. nemožno vyvodit'.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzalo do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v ustanovení § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku či uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konanie, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je predmet konania významný, ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (pozri napr. R 117/1999, R 34/1995, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998, č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania podľa § 237

O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení, rozhodujúcim je zistenie, že k takejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania podľa § 237 O. s. p. nenamietala a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Preto prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nemožno vyvodiť.

Dovolateľka namietala nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené, mali by za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku a nezakladali by prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale v preskúmvanej veci o taký prípad nešlo. Tie isté závery sa týkajú aj tzv. inej vady konania, ktorej skúmanie prichádza do úvahy len pri procesne prípustnom dovolaní.

Ani námietka dovolateľky týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu nie je dôvodná. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani

c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

K povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie sa rovnako vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p., v spojení s ustanovením § 167 ods. 2 O. s. p. citovaného zákona. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

V predmetnej veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu doplnil ďalšie dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Taktiež vysvetlil, prečo sa nestotožnil s námietkami oprávnenej uvedeními v odvolaní. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo tak odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávnenej. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre

zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O. s. p., v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej.

Na základe uvedeného možno uzavrieť, že dovolanie oprávnenej nie je prípustné podľa ustanovenia § 239 O. s. p., ani podľa ustanovenia § 237 O. s. p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie, ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.). Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého uznesenia.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala. Najvyšší súd Slovenskej republiky jej ale nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože žiadne trovy tohto konania jej nevznikli (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. decembra 2014

JUDr. Oľga Trnková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová